

Staršovstvům farních sborů
a předsednictvům konventů ČCE

Praha, 13. srpna 2026
Č.j.: ÚCK/204-3/2026

Zahájení řízení o změnách Církevního zřízení

Milé sestry, milí bratři,

synodní rada v souladu s [CZ § 28 odst. 6](#) tímto zahajuje řízení o změnách Církevního zřízení, jak jí to ukládá 4. zasedání 36. synodu ČCE svými usneseními č. 19 a 25.

Staršovstva farních sborů tedy žádáme, aby se vyjádřila k níže uvedeným navrhovaným změnám Církevního zřízení, jež následně projednají také konventy na svých nejbližších zasedáních.

K zaznamenání výsledku Vašeho jednání použijte, prosíme, formulář v závěru tohoto dopisu.

Připomínáme, že v průběhu tohoto řízení již **není možné navrhovat žádné další změny předložených návrhů**.

Jménem synodní rady předem děkujeme za Vaše vyjádření a bratrsky Vás pozdravujeme,

Pavel Pokorný
synodní senior

Jiří Schneider
synodní kurátor

Usnesení synodu č. 19 – Podmínky volitelnosti do synodní rady a seniorátního výboru

Synod ukládá synodní radě, aby zahájila řízení o změnách § 7 a § 28 odst. 10 Církevního zřízení.

§ 7. Volby, ztráta způsobilosti k volbě a ztráta úřadu

1. *Církevní orgány a poslanci do shromáždění se povolávají tajnou volbou nebo aklamací.*
2. *Není-li dále stanoveno jinak, je zvolen ten, kdo dosáhl nadpoloviční většiny platných hlasů. Nedosáhne-li se potřebné většiny, koná se užší volba. Při rovnosti hlasů rozhodne los.*
3. *Volitelní jsou členové příslušného sboru, kteří mají hlasovací právo, dosáhli pro volbu požadovaného věku a splnili ostatní podmínky požadované církevním zřízením a řády.*
4. *Ztráta způsobilosti k volbě má za následek ztrátu úřadu samého, pokud není v církevním zřízení stanoveno jinak.*
5. *Pozbude-li člen církve úřadu ~~staršího-nebo-kazatele~~, ztrácí úřady, do kterých byl jako starší-nebo-kazatel zvolen, s výjimkou úřadu člena nebo náhradníka seniorátního výboru, synodní rady nebo pastýřské rady.*
6. *Pozbude-li člen církve úřad kazatele, ztrácí úřady, do kterých byl jako kazatel zvolen.*
7. *Přestane-li být člen seniorátního výboru nebo synodní rady ve svém sboru starším, je nadále volitelný do seniorátního výboru a synodní rady a hledí se na něj jako na staršího se všemi právy a povinnostmi.*

§ 28. Shromáždění povšechného sboru (synod)

- ...
9. *Synod volí na šestileté období šestičlennou synodní radu, a to z farářů synodního seniora, jeho prvního náměstka, druhého náměstka a tři náhradníky. Ze starších volí synodního kurátora, jeho prvního náměstka, druhého náměstka a tři náhradníky.*
 10. *Volitelný je ten, kdo dosáhl 35. roku věku, a v den volby není starší 70 let. ~~a působí jako farář-nebo-presbyter.~~*
- ...

Synod ve svém minulém zasedání schválil úpravu řádů, která polovinu pracovního úvazku náměstků synodního seniora převádí pod povšechný sbor. Důvodem pro tuto úpravu byl rozsah jejich činnosti, kterou v rámci své funkce pro povšechný sbor vykonávají.

Z rozhovoru při přípravě tohoto úkolu v poradním odboru SR pro reformu správy církve vyplynul podnět, aby **členové synodní rady a také seniorátních výborů z řad presbyterů nemuseli být po celou dobu výkonu této funkce členy staršovstva**, jak to nyní požaduje [Církevní zřízení v § 7 odst. 5](#). Obdobně jako v případě náměstků synodního seniora je důvodem rozsah a časová náročnost práce, kterou věnují své funkci pro povšechný sbor nebo seniorát. Kumulace tohoto nároku s úkoly, které souvisejí s požadovaným členstvím ve staršovstvu, se ukazuje čím dál obtížněji proveditelná a únosná.

Synodní rada proto také na základě zkušeností svých laických členů tento podnět přijala a uložila jeho rozpracování poradnímu odboru pro reformu správy církve a následně poradnímu odboru organizačnímu a právnímu.

Úprava Církevního zřízení (CZ), kterou synodní rada předložila synodu, zakotvuje pro laické členy seniorátních výborů a synodní rady **výjimku z pravidla**, že člen církve ztrácí úřady, do kterých byl jako starší zvolen, pokud skončí ve funkci presbytera. Zároveň pro ně **zachovává volitelnost do seniorátního výboru a synodní rady** a stanovuje, že se na ně hledí jako na presbytery se všemi právy a povinnostmi.

I s touto změnou zůstane v platnosti, že pro první volbu do vyšších správních orgánů musí být daná osoba členem staršovstva. Pokud však člen seniorátního výboru nebo synodní rady přestane být členem staršovstva, volitelnost do vyšších správních orgánů si **nezachová „doživotně“** – může do nich kandidovat pouze, dokud si zachová členství v seniorátním výboru nebo v synodní radě. Přestane-li být členem těchto orgánů, musí se opět stát členem staršovstva, aby mohl znovu kandidovat do seniorátního výboru nebo synodní rady.

Tato úprava se nijak **netýká členů církevních orgánů z řad kazatelů.**

Vzhledem k tomu, že navržená úprava CZ se týká podmínky, že jen starší je volitelný do vyšší funkce, musí být návrh před konečným rozhodnutím zaslán v rámci řízení o změnách CZ k vyjádření všem staršovstvům a konventům, jak to požaduje ustanovení § 28 odst. 6, písm. a) CZ.

Usnesení synodu č. 25 – Přezkum rozhodnutí synodní rady

Synod ukládá synodní radě, aby zahájila řízení o změně Církevního zřízení § 20 odst. 3.

§ 20. Církevní dohled a opravné prostředky

3. ~~Rozhodnutí synodní rady ve věcech správních je konečné. Proti rozhodnutím synodní rady, která nemají povahu jen správní, může se každý člen i orgán církve takovým rozhodnutím dotčený odvolat k synodu.~~ **Rozhodnutí synodní rady ve věcech správních je konečné, pokud bylo vydáno ve druhém či třetím stupni. Proti rozhodnutí synodní rady ve věcech správních vydanému v prvním stupni může každý člen i orgán církve, který je tímto rozhodnutím dotčen, podat žádost o jeho přezkum. Proti rozhodnutí synodní rady ve věcech vyznání, učení a bohoslužebného řádu se může každý člen i orgán církve, který je tímto rozhodnutím dotčen, odvolat k synodu.**

Synod v roce 2025 [usnesením č. 29](#) pověřil synodní radu, „aby do příštího zasedání synodu prozkoumala a připravila možnost přezkoumání případů, kdy nebyl synodní radou vydán kazateli pokyn k volbě.“ Synodní rada ve spolupráci se svým poradním odborem organizačním a právním dospěla k závěru, že není důvod, aby zvláštnímu režimu podléhaly pouze případy, kdy synodní rada nevydává kazateli pokyn k volbě. Podobné důsledky mají i další prvostupňová rozhodnutí synodní rady, například

- rozhodnutí o ukončení zaměstnaneckého poměru faráře či jáhna výpovědí podle § 12 odst. 9 CZ nebo
- rozhodnutí o odebrání pověření ke službě kaplana v jiné instituci podle dohod uzavřených mezi příslušnou organizační složkou státu, Českou biskupskou konferencí a Ekumenickou radou církvi.

Z tohoto důvodu synodní rada předložila synodu výše uvedený návrh na změnu § 20 odst. 3 CZ, který nově rozlišuje tři situace:

1. **Rozhodnutí ve věci správní ve druhém či třetím stupni.** Synodní rada rozhodovala jako odvolací orgán. Proti tomuto typu rozhodnutí nemá být další odvolání přípustné – stejně jako dosud.
2. **Rozhodnutí ve věci správní v prvním stupni.** Proti tomuto typu rozhodnutí má být nově možné podat *žádost o přezkum* přezkumné komisi, kterou tvoří zástupci synodní rady a seniorátních výborů (po reformě seniorátů půjde o 12členné grémium). Tento model vychází z předpokladu, že synodní rada rozhoduje jako správní orgán povšechného sboru a každé své rozhodnutí ve věci správní musí být schopna obhájit před představiteli seniorátů, kteří jsou členy správních orgánů seniorátů.
3. **Rozhodnutí ve věcech vyznání, učení a bohoslužebného řádu.** Proti tomuto typu rozhodnutí se lze odvolat k synodu – stejně jako dosud. Navrhuje se nahradit dosavadní formulaci, že rozhodnutí „nemá povahu jen správní“ pozitivním vymezením, o které druhy rozhodnutí jde (rozhodnutí synodní rady ve věcech vyznání, učení a bohoslužebného řádu), v souladu s výkladem schváleným na 2. zasedání 36. synodu v roce 2024 [usnesením č. 21](#).

Synodní rada předložila synodu též předběžné znění změn Řádu o správě církve, které by si vyžádalo přijetí navrhované změny CZ.

ŘSC čl. 14. Odvolací instance

[...]

3. Žádost o přezkum rozhodnutí synodní rady ve věcech správních vydaného v prvním stupni se podává přezkumné komisi prostřednictvím synodní rady. Synodní rada volí do přezkumné komise tři své členy a seniorátní výbory vždy jednoho představitele seniorátu. Členové komise jsou voleni na začátku funkčního období příslušného správního orgánu a působí v ní po celé toto období. Náhradníky jsou bez volby další tři členové synodní rady a druhý představitel každého seniorátu. V prvním jednání komise po začátku funkčního období synodní rady zvolí komise ze svého středu předsedu. Pro přezkumné řízení platí ustanovení o odvolání.
4. ~~3.~~ Odvolání proti rozhodnutí synodní rady, které nemá jen správní povahu, ve věcech vyznání, učení a bohoslužebného řádu církve se podává synodu prostřednictvím synodní rady.
5. ~~4.~~ O podaném odvolání jsou odvolací instance povinny rozhodnout:
 - a. správní orgány do šedesáti dnů ode dne, kdy jim bylo odvolání doručeno,
 - b. přezkumná komise do šedesáti dnů ode dne, kdy jí byla žádost o přezkum doručena,
 - c. synod při nejbližším řádném zasedání.

Čl. 15. Odvolání k synodu

1. Odvolání k synodu musí být podáno prostřednictvím synodní rady nejpozději třicet kalendářních dnů před zasedáním synodu. Při nedodržení této lhůty projedná odvolání až následující zasedání synodu. Zjistí-li synod, že povaha napadeného rozhodnutí není jen správní se týká vyznání, učení a bohoslužebného řádu církve, projedná odvolání a rozhodne o něm s konečnou platností, jinak odvolání odmítne.

Čl. 17. Zkoumání odvolání

1. Při rozhodování o podaných odvoláních, žádostech o přezkum a stížnostech odvolací instance zkoumají církevní orgány věc po stránce obsahové i formální.

Vyjádření k navrhovaným změnám CZ

Následující formulář je k dispozici jednak sborům pro sdělení výsledku jednání staršovstva předsednictvu konventu, jednak předsednictvům konventů, která žádáme o vyplnění tohoto formuláře za příslušný seniorát a jeho zaslání do ÚCK (nejlépe elektronicky na adresu sekretariat@e-cirkev.cz) nejpozději se zápisem z jednání příslušného konventu.

Farní sbor ČCE v / konvent seniorátu ČCE doporučuje: A) změny CZ § 7 a § 28 odst. 10 (podmínky volitelnosti do SR a SV) ☐ přijmout ☐ nepřijmout V případě nesouhlasného stanoviska uveďte, prosíme, důvody: B) změny CZ § 20 odst. 3 (přezkum rozhodnutí SR) ☐ přijmout ☐ nepřijmout V případě nesouhlasného stanoviska uveďte, prosíme, důvody:
V dne Vyplnil (jméno, funkce): ,